

10 מרץ 2024

הנדון: פרסום שני צווי הרחבה בדבר זכויות עובדים עקב המצב הביטחוני ומלחמת "חרבות ברזל"

נעדכנכם, כי בתאריך 6.3.24, פורסמו ברשומות שני צווי הרחבה, העוסקים בזכויות עובדים ועובדות עקב המצב הביטחוני ומלחמת "חרבות ברזל". להלן התייחסות תמציתית לעיקר הזכויות במסגרת צווי ההרחבה שניתנו:

צו הרחבה בעניין תשלום שכר בשל נזק מלחמה ונזק עקיף (חרבות ברזל)

1. צו ההרחבה שניתן הנו להסכם קיבוצי, אשר נחתם ביום 11.1.24 ועניינו תשלום שכר לעובדים שנעדרו מעבודתם עקב מלחמת "חרבות ברזל" מיום 7.10.23 ועד יום 31.10.23.
2. בהתאם לצו ההרחבה, שתחילתו נקבעה למועד פרסומו, על המעסיק לשלם שכר לעובדים שנעדרו מעבודתם בתקופה האמורה, לרבות תנאים סוציאליים, וזאת בהתייחס לעובד שמתגורר ביישוב שפונה בהחלטות ממשלה; לעובד שנעדר לצורך השגחה על ילדו, הנמצא עמו, עקב הוראה בדבר סגירת מוסד חינוך שבו לומד או שוהה הילד; ולקבוצות עובדים נוספות, באזור המיוחד, והכל כמפורט בצו.
3. המעסיק רשאי להגיש בקשה לרשות המיסים לשיפוי בגין סכומים ששילם, בהתאם לתקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (הוראת שעה), התשפ"ד-2023, שעניינו, בין היתר, פיצוי למעסיק שהנזק שנגרם לו הנו בשל תשלום שכר לעובדים באזור המיוחד, אשר נעדרו מעבודתם בשל המצב הביטחוני בתקופת הזכאות כהגדרתה החל מיום 7.10.2023 ועד ליום 31.10.2023. תשומת לבכם, כי המועד האחרון להגשת בקשה לשיפוי כאמור הנו ביום 19.4.24.
4. יצוין, כי צו ההרחבה קובע חובת תשלום גם לעובד ששהה בחל"ת בתקופה הרלוונטית, אשר פנה למעסיק לקבלת תשלום שכר לפי הצו, והכל בכפוף להסדרת ההתחשבות לגבי העובד בין המוסד לביטוח לאומי ורשות המסים, ולא יותר מגובה השיפוי שיקבל המעסיק בגין העובד עבור אותה תקופה. באשר להוראה זו נקבע בצו, כי תחילתה חודש ימים מיום פרסום הצו ב-6.3.24, וכן היא כפופה להסדרת ההתחשבות לגבי העובד בין המוסד לביטוח לאומי לבין רשות המיסים.

צו הרחבה בעניין משרתי מילואים ובנות/בני זוג וצבירת חופשה שנתית לעובדים מסוימים (חרבות ברזל)

5. צו ההרחבה השני שניתן, הנו להסכם קיבוצי, שנחתם ביום 4.2.24. תחולת צו ההרחבה היא מיום 7.10.23 ועד ליום 31.12.24.
6. הנושאים המוסדרים בצו הרחבה זה הנם, כמפורט:

- הרחבת התקופה המוגנת מפני פיטורים למשרתי מילואים – כיום, קבוע בחוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה) התש"ט-1949, איסור מפני פיטורים בתקופת שירות המילואים ו-30 ימים לאחר תום השירות, אלא אם ניתן היתר מתאים לכך מטעם ועדת תעסוקה. על פי צו ההרחבה החדש, תורחב תקופת ההגנה מפני פיטורים, כך שמעסיק של עובד שנעדר בשל שירות מילואים במשך 60 ימים או יותר במהלך תקופת צו ההרחבה, לא יפטרו גם בתקופה של 30 הימים העוקבים ל-30 ימים שלאחר תום השירות, אלא אם אישרה וועדת פיקוח, מטעמים מיוחדים המצדיקים את הפיטורים, והוכח כי הפיטורים המבוקשים אינם בשל שירות המילואים.
[לינק לוועדת הפיקוח לחצו כאן](#)

- **ימי היעדרות בתשלום לבתן זוג של משרתי מילואים** – על פי צו ההרחבה, בתן זוג של משרתי מילואים יהיו זכאים לתוספת של עד שמונה ימי היעדרות בתשלום, על חשבון המעסיק, באופן מדורג ויחסית למספר ימי המילואים המצטברים שבוצעו בתקופת צו ההרחבה. הזכות קמה לעובד/ת אם בן/ת הזוג השלימו 31 ימי מילואים, כאשר ימי היעדרות ניתנים למימוש רק בעת שירות מילואים, ורק אם התקיימו התנאים שבצו לצורך הגדרת "בן זוג" והנסיבות המפורטות בצו. כך למשל, מוגדר "בן זוג של משרת מילואים" אם יש להם ילד אחד לפחות מתחת לגיל 14, או אם בהשגחתם או בטיפולם הבלעדי קרוב שהוא אדם עם מוגבלות, ובמקרים נוספים.
- על-פי צו ההרחבה, כאשר מדובר בימי היעדרות שנוצלו טרם כניסת צו ההרחבה לתוקף (כלומר, נוצלו החל מתאריך 7.10.23), יש לערוך התחשבות ובמידת הצורך תשלום והשבת ימי מחלה או חופשה לעובד/ת, לפי העניין והתנאים המפורטים בצו, **וזאת לא יאוחר ממשכורת החודש העוקב לכניסת הצו לתוקף.**
- **שעות היעדרות לבן/בת זוג של משרתי מילואים** – נזכיר, כי מדובר בזכות הקבועה בחוק עבודת נשים, התשי"ד-1957, להיעדר מהעבודה שעה ביום, בתקופה שבן/ת הזוג בשירות מילואים שנמשך לפחות חמישה ימים רצופים, כאשר לבני הזוג ילד/ה עד גיל 13, והעובד/ת מועסקים במשרה מלאה כנהוג במקום עבודתם. צו ההרחבה מוסיף על כך ומאפשר לנצל שעת היעדרות כאמור גם כשמדובר בהעסקה במשרה מלאה המפוצלת בין מעסיקים שונים, וזאת באופן יחסי אצל כל מעסיק.
- **צבירת חופשה שנתית** – צו ההרחבה מאפשר צבירת חופשה שנתית העומדת לרשות העובדים וצירופה לחופשה שתינתן בשתי שנות העבודה הבאות גם בלא הסכמת המעסיק, וזאת בנסיבות המפורטות בצו.

לקישור לצווי ההרחבה לחצו כאן

להסברים ולשאלות נוספות בקשר לצווי ההרחבה ניתן לפנות לאגף עבודה ומשאבי אנוש בהתאחדות התעשייתיים, על פי הפרטים הבאים:

למנהל תחום משפט עבודה קיבוצי, עו"ד מוטי עזרן בטל' 03-5198824 ובדוא"ל motia@industry.org.il,

למנהלת תחום משפט עבודה פרטי, עו"ד מוריה ברבי בטל' 03-5198731 ובדוא"ל moriah@industry.org.il,

וכן לראש האגף עו"ד מיכל וקסמן-חילי, בטל' 03-5198819 ובדוא"ל michalh@industry.org.il.

בכל הנוגע להגשת בקשה לשיפוי מרשות המסים בקשר לסכומים ששולמו לעובדים שנעדרו מעבודתם, ניתן לפנות לאגף כלכלה בהתאחדות התעשייתיים, על פי הפרטים הבאים:
לכלכלן במחלקה לייעוץ עסקי וחדשנות, אורי זלינגר, בטל' 052-8742077 ובדוא"ל oris@industry.org.il

המידע שלעיל הינו בבחינת מידע כללי ותמציתי בלבד, ואינו מהווה חוות דעת או ייעוץ משפטי. יש לקבל עצה מקצועית נפרדת לכל פעולה משפטית או אחרת בקשר לאמור במסמך זה.